

Vlaanderen
is diervriendelijk

ACTIVITEITEN VERSLAG 2022

VLAAMSE RAAD VOOR DIERENWELZIJN

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/dierenwelzijn

U kunt dit activiteitenverslag
ook raadplegen op
vlaanderen.be/dierenwelzijn

Voor informatie, vragen of suggesties:
+32 2 553 15 08
dierenwelzijn@vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever:
Peter Cabus Secretaris-generaal,
Koning Albert II-laan 20/8,
1000 Brussel

Foto's: Shutterstock

Inhoud

Missie van de raad	5
Adviezen in 2022	6
Advies over vuurwerk	6
Advies en advieswijzer over normen voor kalkoenen	6
Advies over invoer van straat- en asielhonden	7
Advies over dierenwelzijn in de intensieve veehouderij	7
Thema's in 2022	9
Dierenwelzijnsprijs 2022	9
Beschutting voor dieren die buiten gehouden worden	9
Overvolle asielen	10
Afvaardiging in Vlaamse Proefdierencommissie	10
De raad informeerde zich in 2022	11
Studiebezoek	11
Samenwerken met de afdeling Dierenwelzijn	13
Boeren op een Kruispunt	13
De raad over de grenzen heen	13
De raad aan het werk	14
Samenstelling van de raad	14

A man in a blue jumpsuit and green boots is using a pitchfork to move hay in a cow stall. The stall is filled with hay and several cows are visible in the background.

Activiteiten- verslag 2022

Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn

Dit verslag geeft een overzicht van de activiteiten van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn in 2022.

MISSIE VAN DE RAAD

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn geeft advies over dierenwelzijn en -ethiek aan de:

- Vlaamse minister van Dierenwelzijn
- afdeling Dierenwelzijn van de Vlaamse overheid.

De raad baseert zich daarbij op de recentste wetenschappelijke informatie en maatschappelijke en ethische beschouwingen. De raad onderzoekt en bespreekt dan ook alle relevante thema's rond dierenwelzijn.

Daarnaast promoot de raad de samenwerking tussen alle betrokken partijen en evalueert die de bestaande regelgeving rond dierenwelzijn. Het doel van dat alles? Het welzijn van dieren ondersteunen en bevorderen.

ADVIEZEN IN 2022

ADVIES OVER VUURWERK

22 juni 2022

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn pleit voor een vuurwerkverbod voor particulieren, omdat vuurwerk stress en angst veroorzaakt bij dieren.

Vuurwerk brengt luide knallen en lichtflitsen met zich mee op onvoorspelbare momenten. Door de onvoorspelbaarheid kunnen eigenaren van dieren geen voorzorgsmaatregelen nemen.

In veel gemeenten is het nu al verboden voor particulieren om vuurwerk af te steken. Helaas is het moeilijk om dat verbod te handhaven. Precies daarom dringt de raad aan om ook de verkoop en het bezit van vuurwerk te verbieden voor particulieren.

Vuurwerk brengt ook risico's met zich mee op brand, luchtvervuiling en levensgevaarlijke verwondingen. Dat is een extra argument om vuurwerk volledig te verbieden voor particulieren.

ADVIES EN ADVIESWIJZER OVER NORMEN VOOR KALKOENEN

7 juli 2022

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn adviseert om een regelgeving uit te werken rond minimumnormen voor het houden van kalkoenen. Die normen moeten ervoor zorgen dat kalkoenen meer hun natuurlijke gedrag kunnen uiten.

De raad werd geadviseerd door een werkgroep. Deze bestond uit wetenschappers, en vertegenwoordigers van de pluimveesector en van de dierenwelzijnsorganisaties.

De raad stelt in zijn advies normen voor rond zitstokken, plateaus, verrijkingselementen en beperking van de bezettingsdichtheid. De raad raadt ook aan dat slachthuizen elk lot kalkoenen scoren en beoordelen op voetzoolletsels zoals verkleuringen, eeltvorming en onderhuidse ontstekingen die ontstaan door contact met vochtig strooisel.

Wordt die controle opgenomen in de regelgeving? Dan is dat voor het eerst in Vlaanderen dat een diergebonden indicator systematisch gebruikt wordt om het welzijn van de dieren te meten. De raad stelt voor dat de nieuwe regelgeving met een gepaste overgangstermijn in werking treedt.

ADVIES OVER INVOER VAN STRAAT- EN ASIELHONDEN

29 september 2022

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn stelt voor om de invoer van straat- en asielhonden te verbieden. Is zo'n verbod niet mogelijk? Dan stelt de raad voor om regels en voorwaarden op te leggen bij de invoer van die honden.

De laatste jaren is er in Vlaanderen een aanzienlijke stijging van het aantal straat- en asielhonden die door allerlei organisaties worden ingevoerd. Traditioneel komen die honden vooral uit Spanje, maar Oost-Europese landen zoals Roemenië zijn bezig met een inhaalbeweging.

De raad is bezorgd over eventuele gezondheids- en gedragsproblemen bij die dieren. Zo komen (exotische) ziekten zoals zoönosen meer voor bij ingevoerde honden. Verder hebben de honden in hun thuisland niet altijd de status van gezinshond zoals in West-Europa. Ze hebben minder emotionele en financiële waarde.

De honden komen terecht in lokale asielen en worden van daaruit geadopteerd. Hun voorgeschiedenis leidt vaak tot afwijkend gedrag, zoals angst voor mensen, stress en verlatingsangst. Daarnaast gebeurt de adoptie meestal online op basis van een foto en beschrijving zonder strenge screening van de persoon die het dier wil adopteren. Dat verhoogt het risico op impulsadoptie.

Een laatste argument dat een verbod rechtvaardigt, is de situatie in de Vlaamse dierenasielen. Die zitten overvol met honden die wachten op adoptie. Asieldieren invoeren is dan ook niet nodig.

ADVIES OVER DIERENWELZIJN IN DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

7 december 2022

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn geeft een advies over dierenwelzijn in de intensieve veehouderij. Dat advies geeft twee belangrijke boodschappen:

1. Het dierenwelzijn in de Europese intensieve veehouderij kan en moet nog beter, ondanks de al geleverde inspanningen. De raad onderbouwt die stelling met de representatieve Vlaamse cijfers.
2. Naast de impact op milieu, economie en het sociale weefsel moet dierenwelzijn mee aan bod komen in de discussie over de toekomst van de landbouw.

Er komen dan zeker tegenstrijdige belangen aan het licht. Zo leidt meer ruimte voor dieren tot hogere stal- of weideoppervlakten en dus ook tot hoge emissies. Ofwel worden dieren binnengehouden om die emissies te beperken. Het dierenwelzijn staat hier haaks op het milieubelang en mag niet op de achtergrond verdwijnen.

Dit advies van de raad is een richtingaanwijzer voor toekomstige adviezen over landbouwhuisdieren. Het doel is dat die toekomstige adviezen altijd passen binnen de visie van dit algemene advies.

THEMA'S IN 2022

DIERENWELZIJSPRIJS 2022

De raad reikte voor de tweede keer de Dierenwelzijnsprijs uit voor een bachelor- en masterproef. De bekroonde scripties moeten een wetenschappelijke bijdrage leveren aan onze kennis over dierenwelzijn en inzichten geven voor een betere levenskwaliteit van dieren.

De jury koos de winnaars uit de scripties van tien bachelor- en acht masterstudenten.

De uitreiking vond plaats in het hondentrainingscentrum van de federale politie in Neerhespen. **Minister Weyts** overhandigde er de prijzen aan de laureaten:

- **Jana Vanhoutte** met de scriptie *Het effect van een informatiebrochure op het voorkomen van verlatingsangst bij honden na adoptie*,
- **Sofie Salden** met de scriptie *Post-traumatic dysfunctional behavior and emotional distress in working dogs*.

Na de uitreiking kregen de aanwezigen een rondleiding en demonstratie in het trainingscentrum.

BESCHUTTING VOOR DIEREN DIE BUITEN GEHOUDEN WORDEN

Er liggen plannen op tafel om in de regelgeving een verplichting op te nemen rond beschutting voor dieren die buiten worden gehouden. Die verplichting komt er na een advies van de raad uit 2018.

De stuurgroep van de raad discussieerde over mogelijke randvoorwaarden voor beschutting. Het is moeilijk om voorwaarden voor zo'n beschutting vast te leggen. Zo kan de behoefte per soort en per leeftijd verschillen. De stuurgroep besloot dat een algemene regelgeving haalbaarder en beter te handhaven is dan een soortspecifieke regelgeving. Vanuit dat idee gaven de raad en de afdeling Dierenwelzijn een voorstel aan de bevoegde minister.

OVERVOLLE ASIENEN

De vertegenwoordigers van de raad trokken aan de alarmbel: het probleem van de overvolle asielen was nog nooit zo erg.

Er is een massale instroom, de doorstroom verloopt moeizaam en ook de uitstroom gaat niet vlot. De populariteit van huisdieren tijdens de coronaperiode en de energiecrisis liggen waarschijnlijk mee aan de basis van het probleem.

Tijdelijke opvang van in beslag genomen of verloren gelopen dieren is de hoofdtaak van een asiel. Maar veel plaatsen worden nu bezet door dieren die gedragstherapie nodig hebben en lange tijd in het asiel blijven.

Daarnaast is de raad bezorgd over de dieren die niet in een asiel terecht kunnen. Daarom staat het onderwerp op de agenda voor het nieuwe werkjaar.

AFVAARDIGING IN VLAAMSE PROEFDIERENCOMMISSIE

In de Vlaamse Proefdierencommissie zetelen twee afgevaardigden van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn die de raad informeren over de werking van die commissie.

De Proefdierencommissie adviseert de bevoegde minister en de afdeling Dierenwelzijn over projecten met dierproeven en de ontwikkeling en toepassing van alternatieve methoden voor dierproeven.

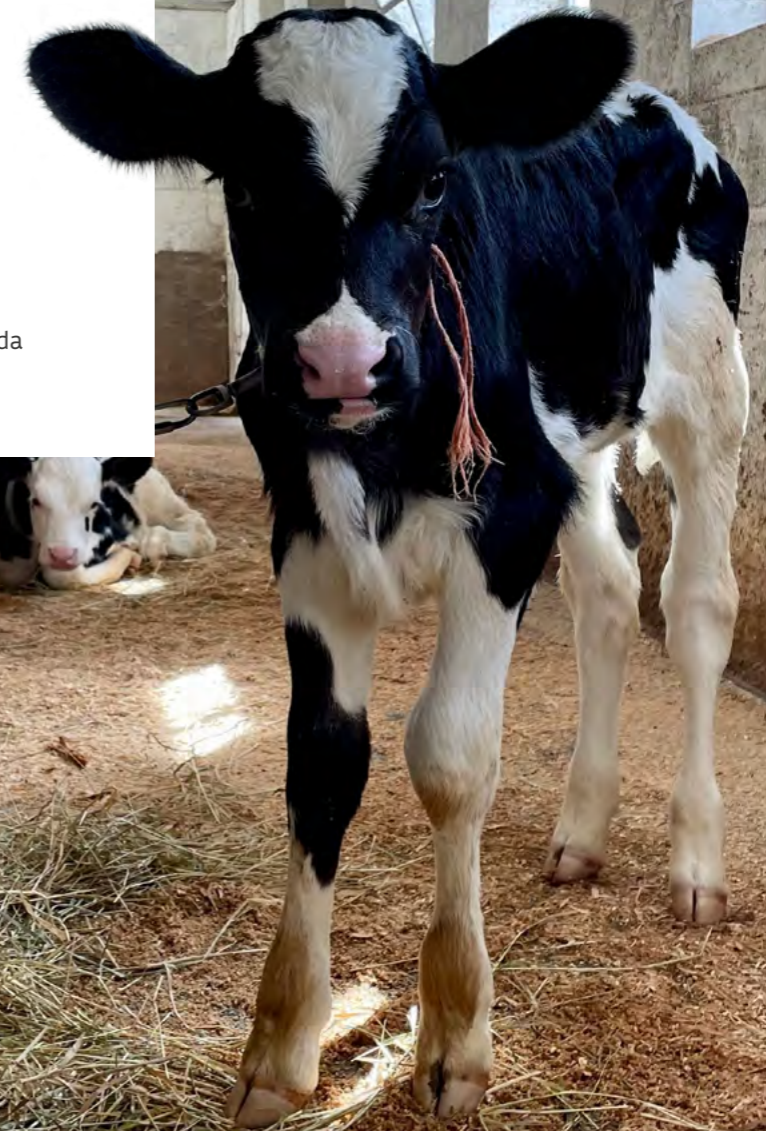
In de raad stelden de afgevaardigden de ontwikkeling van nieuwe initiatieven voor, gaven een overzicht van de activiteiten van alle werkgroepen en somden de werk- en aandachtspunten op.

DE RAAD INFORMEERDE ZICH IN 2022

STUDIEBEZOEK

Vlaanderen telt 135 kalverbedrijven en 10 verzamelcentra. De vertegenwoordigers van de raad bezochten een kalververzamelcentrum en een vleeskalverenbedrijf in de Antwerpse Kempen en kregen informatie over de sector.

Het thema staat nu op de agenda van de raad.

DE RAAD OVER DE GRENZEN HEEN

Ook in Brussel en in Wallonië is er een Raad voor Dierenwelzijn. De voorzitters en secretarissen van de 3 raden houden sinds de regionalisering in 2014 regelmatig contact om gedachten en ideeën uit te wisselen.

Het internationale European Forum for Animal Welfare Councils (EuroFAWC) verenigt de raden voor dierenwelzijn in Europa en deelt informatie en visies over dierenwelzijn (www.eurofawc.com).

De voorzitter van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn is vicevoorzitter van EuroFAWC en de secretaris is ook de secretaris van dat forum. Na twee jaren online vergaderen vond er in 2022 weer een fysieke bijeenkomst plaats. Er werd een sessie gewijd aan het thema dieren als gevoelige wezens. Ook de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn neemt dat onderwerp op in de toekomst.

SAMENWERKEN MET DE AFDELING DIERENWELZIJN

De afdeling Dierenwelzijn informeerde de raad regelmatig over nieuwe regelgeving en procedures. Zo kreeg de raad uitleg over de standaardwerkwijze van inspecteurs en controleurs bij dierenwelzijnsinspecties en over de procedures om overtredingen vast te stellen.

Bij overtredingen kunnen de inspecteurs maatregelen opleggen. De naleving ervan wordt dan strikt opgevolgd. Blijkt dan dat de maatregelen niet worden gevolgd? Dan kan de maatregel opnieuw worden opgelegd of er volgt een inbeslagname. Dat gebeurt als bij de controle blijkt dat de situatie zo ernstig is dat onmiddellijk ingrijpen nodig is. Dat wordt dossier per dossier bekeken.

BOEREN OP EEN KRUISPUNT

Boeren op een Kruispunt is een organisatie die Vlaamse land- en tuinbouwers begeleidt bij financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen. De afdeling Dierenwelzijn ondersteunt die organisatie en haar activiteiten financieel vanuit het *one welfare*-principe. Dat is een concept waarbij dierenwelzijn afhangt van en samenhangt met het welzijn van de mens en een duurzame leefomgeving. De focus van die steun ligt op initiatieven die het welzijn van dieren behouden of herstellen bij veehouders in moeilijkheden.

De vertegenwoordigers van Boeren op een Kruispunt stelden zich voor aan de leden van de raad en vertelden over de werking van hun organisatie.

DE RAAD AAN HET WERK

Samenstelling van de raad

De leden van de raad hebben een mandaat van vier jaar. Op 1 januari 2020 startte een nieuwe mandaatperiode. De volgende personen maken deel uit van de raad:

Voorzitter: Dirk Lips

Ondervoorzitter: Nadine Buys

Wetenschappelijke experts (stuurgroep):

- Dirk Lips
- Nadine Buys, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, afdeling Gentechologie, KULeuven
- Frank Gasthuys, faculteit Diergeneeskunde, vakgroep Heelkunde en anesthesie van de huisdieren, UGent
- Frank Tuytens, eenheid Dier, Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
- Hilde Vervaecke, Agro- en biotechnologie, Odisee

Leden (effectieve leden en plaatsvervangers):

- GAIA, vertegenwoordigd door Michel Vandenbosch en Ann De Greef
- West-Vlaamse dierenasielen, vertegenwoordigd door Veerle Debaillie en André Lycke
- Oost-Vlaamse dierenasielen, vertegenwoordigd door Kristien De Waele en Eddy De Landtsheer
- Antwerpse dierenasielen, vertegenwoordigd door Helga Gillé en Fabienne Schoeseters
- Vlaams-Brabantse dierenasielen, vertegenwoordigd door Dimitri Coppens en Sébastien Tonneus
- Limburgse dierenasielen, vertegenwoordigd door Dany Grosemans en Philip Zurinckx
- Nederlandstalige Gewestelijke Raad van de Orde der Dierenartsen, vertegenwoordigd door Bart Vande Vyvere en Joke Lannoo
- Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, vertegenwoordigd door Marian Verbeek en Elsie Desmet
- Boerenbond, vertegenwoordigd door Els Goossens en Guy Vandepoel
- Algemeen Boerensyndicaat, vertegenwoordigd door Peter De Swaef en Karen Lievens
- Nationale Raad van Dieren Liefhebbers, vertegenwoordigd door Roger Van Look en Willy Tieleman
- Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus, vertegenwoordigd door Dimitry Van Raamsdonk en Bart Vandaele
- Andibel, vertegenwoordigd door Patrick Ghysels en Tom De Cock
- Comeos, vertegenwoordigd door Sophie Compère en William Donck

Afgevaardigden van de raad in de Vlaamse Proefdierencommissie:

- Patrick De Smedt
- Filip Mulkens

DEPARTEMENT OMGEVING
Afdeling Dierenwelzijn
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn